

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvas szerkesztő:
Ideiglenesen a lap tulajdonosok.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Erkölcstelen házasság.

Az élőhalottak pártja.

A koalíció meglepetést készít.

Augusztus hó 28.

(N. L.) Van der Hoschke Kálmán, aki mindössze alig harminczkét éves és isten tudja miképen jutott a Rozsnyai Kálmán névhez, a színművészet legnagyobb képviselőjét a nyolczvan éves Prielle Kornáliát legszebb nagyasszonyt talán érdekből, talán pervezitásból hálójába csalta. Szerencsére a nagyművésznő rokonainak és a magyar sajtó egyértelmű állásfoglalásának sikerült kiszabadítani Hoschke karmaiból a nemzeti színművészetünk e nagyevű képviselőjét. Ezt a megakadályozott frigyét az erkölcstelenség legbujább kinövésének tekintette a közvélemény. Épen ilyen és ehhez hasonló erkölcstelen házasság készül most Budapestent a Hapták kabinet konyvasztó konyhájában. Már büzik a szaga száz és száz mérföldnyire. Már

tudjuk, hogy mit főznek odaten. Miután a szövetkezett ellenzék a nemzeti ügyét elárulni nem hajlandó, keresnek olyan politikai strebereket, akik ezt jó pénzért szívesen megteszik. Hogy hol találják őket azt kutatni nem is kell. Hát hol találunk máshol, mint a szabadelvű párt „elvhű” nagyságai között.

Amint biztos forrásból értesülünk szeptember 15-ke előtt a szabadelvű pártból mintegy 60-an kifognak lépni, azonban nem azért, hogy a nemzeti ügyet támogassák, hanem azért, hogy új kormánypartot létesítsenek, amely a Fejérváry pártnak magvát fogja képezni a már elhatározott téli választás alkalmából.

Ezt a pártot állítólag radikális pártnak fogják csufolni, mi azonban azt hisszük, leghelyesebb lenne ha *élőhalottak pártjának* hívnák őket; mert azok akik a nemzet eminens érdeke ellen Fejérváriékkal szövetkeznek és a legrutabb erőszaknak is eszközül adják oda magukat, azokat a nemzet

bizonyára épenugy mint az 1849-ki szabadságharcot követő időkben megvetésük jeléül *élőhalottnak* fogja nyilvánítani.

Erre különben nemrég már példát is adott Csanádvármegye, ahol a törvényhatóság Kristóffy József ügyvéd belügyminiszterrel minden összekötést megtagadott és kijelentette, hogy a vármegyének szívenkeznie kell azért, mert a kabinet egyik tagja a megye szülöttje. Hogy az utókor ezt intő például tekintse megörökítették a vármegye jegyzőkönyvébe.

Képzhető-e erkölcstelenebb politikai házasság, mint a készülő új pártalakulás. Ehez képest Hoschke a köz-erkölcsök legfőbb öre. Hogy a malicia teljes legyen ez a párt még azt mondja ő törvényes házasságot köt vagyis parlamenti többségre és kormányzásra törekszik. Hihető-e, hogy egy ilyen házasságnak termő gyümölcsei lesznek. Aki nemzetét szereti és annak jövőjében hisz az ezt nem hiheti, ennek csak egy vége lehet, a halál. Ami ért-

Szabadságharczi emlékek.

A Debreczeni Független Újság számára

közli: **Szendrey Imre.**

Hazánk önvédelmi harca kimeríthetetlen bányaja nemcsak a legendás eseményeknek, hanem a mindenha éberon virrasztó honszerelemnek is.

Most pedig, amikor újra megnevezült felettünk az idő járása, imádságos áhítattal esüggünk minden olyan oldalakon, amely ama nagyidőkre emlékeztet beünköf, legkivált ha éppen szűkebb pátriánk akkori eseményeit tárgyalja, mint például az alább elmondandó visszaemlékezések is.

Kozákok Debreczenben.

Az 1849 márczius 4-én kelt császári proklamáció ezeréves alkotmányunkat eltörülte, a melyre a Debreczenben székelő magyar kormány és nemzetgyűlés április 14-én a nagytemplomban tartott gyűlésen feleletül kikiáltotta hazánk függetlenségét, a Habsburg házat pedig trónvesztettnek nyilvánítá.

Ez lön a vég kezdete s harci riadó mind a két oldalon életre halálra!

Egyszerre elnémultak a külföldi tapsai és az uralkodók úgy érezték mindenfelé, mintha a trónok ropognának.

— Ma ott, holnap itt! — gondolták magukban.

És június hó 19-án már kétszáz ezer muszka ereszkedett le a duklai hágón át Sárosmegye lejtőire, még pedig egyenesen Debreczen irányában, hogy az ott székelő forradalmi kormányt a detronizációért megleczkéztesse.

Tíz nap mulva, június 28-án már Tokaj alatt voltak s július 3-án Csodajeff orosz tábornok négyezer kozákkal váratlanul előre vágatott és Debreczent oly hirtelen megröhaná, hogy ellentállásról szó se lehetett. A város főbb épületeit fekete sárga zászlókkal és kétféjű sasokkal tele aggatta, a polgárságot sorra sarczolta s temérdek élelmet és gyorsan elemelhetőt harácsolva, amilyen váratlanul jött, ugyanolyan váratlanul ki is takarodott, vissza a főszereghez.

A három napig tartó muszka rekvirálásért aztán volt mit hallgatni a debreczenieknek, mint ahogy azt a hivatalos Közlöny 148 számának a következő sorai is mutatják: „Az oroszoknak Debreczenben történt bevonulásáról a magokat épen nem hősiessen viselt cziviseken elkövetett zsarolásról s harmadnapra történt rögtöni kivonulásáról debreczeni levelezője eddig bizonyosan tudósítandotta Önt, de hogy kinek köszönheti

Debreczen s illetőleg az egész vidék, hogy a nagy hűhóval jött muszka, a már megrömult Nagyvárad felé nem nyomult, sőt Debreczenből is és pedig a legnagyobb sietséggel s ijedtséggel tanúsító zavarral takarodott ki, arról a hős debreczeniek aligha álmodnak.”

— Katonai erő nélkül hagytanak! — ily frázissal takargatják szégyenletes viselkedeteket.

— Mit tehet a magára hagyott néprendes katonaság és fegyver nélkül?

Nézzetek nagykunsági szomszédaitokra s piruljatok. A lelkes kun nép ezrenként táborba szállott és erélyes vezérök, Korponay ezredes ügyes demonstráció és czélszerű intézkedéseinek köszönheti, hogy az orosz hadrémülten visszahúzódott. Táboruk egy része ma Debreczen felé indul, ott főhadiszállását veendi és Simontfy őrnagy vezérlete alatt álló bihari néptáborral egyesülendő.”

A kuntestvérek bevonulása.

Való igaz, hogy Cs odajeff gyors kitárazásának az volt az oka, hogy előőrsei ijedten jelentették, mely szerint két félelmes néphadsereg közeleg Debreczenhez; az egyik Korponay ezredes ágotai kuntáborra és a másik Simontfy őrnagy bihari táborra.

Különösen Korponay ezredes ügyes ma-

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen, Piac és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

Már megérkeztek Glück Ede

az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

Vigyázz!

A téli áruk megérkeztek. — Az összes nyári áruk és maradékok **nagyon** Kékre festett kirakat. **olcsón lesznek eladva.**

Lövy F.

⇒ Kistemplommal szemben. ←

hető nyelven annyit jelent, hogy a legközelebbi választáson ennek a pártnak irmagja sem kerül vissza többé a parlamentbe.

A koalíció megadja az általános választói jogot.

A „Debreczeni Független Újság” volt az első amely felvetette azt az eszmét, hogy a koalíció vegye programjába az általános választói jogot, és ha ezt megteszi úgy a kamarilla magyarországi ügynökei elveszítették egyetlen ütőkártyájukat.

Ugy látszik szavunk nem maradt kiáltó szó a pusztába, amint értesülünk a vezérő bizottság legközelebbi ülésén beiktatja a koalíció programjába az általános választói jogot. Ha ez meg lesz akkor nincs oka senkinek a koalíció ellen működni, mert akkor hazája ellen tör. Aki még akkor sem csatlakozik az ellenzékhez, arról tudni fogja a nemzet, hogy mit higyen róla.

Külföldi hírek.

A béke kilátásban.

A japánok redukálják a hadisarozot.

Saját tudósítónktól.

London, augusztus 28. A szombati békekonzferencián a jegyzőkönyvek felolvasása után bizalmas ülés következett, melyről a jegyzőket eltávolították. A bizalmas ülésen Witte közölte Komurával a császár választását a japán előterjesztésre. A választ péntek éjjel kapta meg, mely a következő: Oroszország elfogadja Szachalin megosztásának indítványát, ha viszont Japán lemond a kelet-ázsiai orosz hajóhad korlátozásáról. Ami azonban azt a követelést illeti, hogy Oroszország Szachalin északi feléért bizonyos összeget

fizessen, azt a császár nevében a leghatározottabban visszautasítja. Witte semmiféle megjegyzést nem fűzött a császár kijelentéséhez, hanem nyugodtan cigarettára gyújtott. Hoszszu csőd után végre Komura megszólalt s azt mondta, bár az ellentétek áthidalhatatlanoknak látszanak, mégis azt indítványozza, ne szakítsák meg a tárgyalást, hanem hétfőn délután folytassák. Witte hozzájárult, mire a meghatalmazottak szíves módon elbucsztak. A japánok az orosz választ elküldték Tokióba.

A japánok elnapoló indítványát úgy magyarázzák, hogy Komura vagy elejti a Szachalinért fizetendő összeget, vagy felére redukálja. Ha elejti, a béke létrejöttét mi sem akadályozza. Tokióban is optimisztikusan itélik meg a helyzetet. Pétervárott híre jár, hogy Anglia a japán kormánytól közbelépett, hogy a konferencia sikerét biztosítsa. A Dayli Mail azt írja, hogy a hétfői ülésen a tárgyalások föltétlenül meg fognak szakadni.

London, aug. 28. Witte kijelentette, hogy Anglia hibát követett el, mikor Japánnal megkötötte az új szövetségi szerződést a béke megkötése előtt, mert ezzel oly fejevert adott ki kezéből, melylyel Japánt békére kényszeríthette volna.

Portsmouth, aug. 27. Takahira japán békekövet kérésére, aki mindeddig nem kapott értesítést Tokióból, elhatározta, hogy a legközelebbi békétárgyalás csak kedden délután 4 óraker lesz.

Portsmouth, aug. 28. (Reuter). Több jel arra mutat, hogy Japán holnap új javaslatot fog előterjeszteni, a mely még néhány napi tanácskozást tesz majd szükségessé. Takahira tegnap este Witte lakásán értekezett az utóbbival. Takahira kérte Wittét, hogy ebéd előtt meglátogathassa őt, de a látogatást Witte kérésére este fél 9-re halasztoták.

Egyházak és iskolák.

Iskolai tudósítás.

A debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1905-6-ik iskolai évre a beiratások aug. hó 30-tól szept. hó

4-ig eszközölhetők naponként d. e. 9 órától 12-ig, d. u. 3 órától 5-ig.

Beiratások alkalmával kötelesek fizetni az elemi és gyakorló iskolába járók az első félévre tanítási díjat 10 kor., iskolai szükségletekre 10 kor., nyugdíj illetményül 30 fillér, összesen 20 kor. 30. fill.; a felsőbb leányiskola I-IV. osztályába felvettek első féléve tanítás díjat 20 kor., iskolai szükségletekre 10 kor., nyugdíjilleték czímen 7 kor., összesen 38 kor.; a felsőbb leányiskola V-VI ik s a tanítónőképző I-IV. osztályába iratkozók növendékek első félévre tanítási díjat 30 kor., összesen 47 koronát.

Beiratások alkalmával azok, kik most jönnek iskolába vagy a múlt iskola éven más tanintézetben tanultak, kötelesek előmutatni keresetlevelüket vagy születési bizonyítványukat avagy az anyakönyvi kivonatot, 12 éves korukig oltási igazolványukat 12 éven felüliek újraoltási bizonyítványukat s ha iskolába jártak az 1904-5-ik évről iskolai bizonyítványukat; akik itt jártak iskolába, azok iskolai s újra oltási bizonyítványaikat mutatják be.

Szept. hó 5-én javító-, 6-án pót-, 7-én felvételi, 8-án írásbeli magán-, 9-én szóbeli magánvizsgálatok tartatnak, 11-én az iskolai év nyitatik meg.

A benlakó növendékek szept. 1-től részesülnek ellátásban s nevelő gondozásban.

Az elemi és gyakorló iskolában szept. 4-től kezdődőleg a délelőtti órákban megkezdik a tanítónők osztályaik rendezését. Az igazgatóság.

Az ev. ref. elemi iskolákba a

beiratkozás szeptember hó 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8-ik napján délelőtt 8-11 és délután 3-5 óráig az iskolakötelezettek leendő tanítóinál történik. Minden növendék, ki a múlt iskolai évben helybeli ev. ref. elemi iskolába járt, szeptember 1-én reggel 8 óraker keresetelési jeggyel és himnizációs bizonyítvánnyal jelentkeznek azon tanteremben, a melyben a múlt iskolai évben tanult. Vidékről, vagy helybeli más elemi iskolából jelentkezők fentebbi bizonyítványokon kívül iskolai bizonyítványokat is fémutatni tartoznak. Beiratás alkalmával az egyházi árvák kivételé-

Készülődés a debreczeni esatára.

Korponay ezredes még aznap este elhagyta a várost s elindult Csege irányában, hogy Knezics tábornok seregével egyesüljön, aki a Tokajnál újra átkelésel kaczérkodó muszka csordával volt elfoglalva. Elzalt a kunságon is és most már a hajdu kerületben is megindult a népfelkelés; annak Karczagon (az ágotai táborban), ennek pedig Nánás város lón kijelölve gyülekező helyül.

A magyar kormány már ekkor másodszor is futában volt s Budavár visszavétele is kevés időre adott menedéket, mert a debreczeni detronizáció óta az események gyorsan következtek, elannyira, hogy mikor Kossuth július 10-én Szolnokra érkezett, már tisztában volt azzal, hogy a gyorsan leereszkedő muszka elöl Debreczenbe újra nem menekülhetnek, ha kelepezébe nem akarnak jutni. Így tehát Kunszentmártonba ment, ott egybehívta a nagykunokat, bátorítva s kérve őket, hogy ne csüggedjenek; azután levonult Szegedre.

A vérben és pénzben már-már kimerült kunok még 286 szabad lovas menesztettek teljes felszerelésben a Tiszához, ahol Korponay minden erejét megfeszítve serénykedett azon, hogy az oroszok átkelését megakadályozza, noha a tuloldalalon már Pestig portyáztak.

Azonban július 26-án már Tiszafüredről Karczagra a következő vészhiert küldte:

„Huzzák meg Önök azonnal a vészharangot, kihirdetem ezennel a tömeges népfelkelést. Én tegnap a muszkanak nagy erejét visszavertem, de ma egész erejével van dolgom, ha nem tarthatom magam, akkor az egész népet vezérem a haza felszabadítására.

Isten áldja meg Önöket. Görgey Tokajnál van 55,000 emberrel, kivél ha egyesülhetek, úgy biztosíthatom Önöket, hogy az ellenséget tönkre fogjuk verni. Nagykunsgiak Madarasra jönnek össze, helyettes parancsnokom Kálmán Örnagy, a hátráló voral Szolnok és Cibakháza, Korponay s. k.”

Ez a lelkes hadvezér másnap össze törve hátrált a debreczeni nagyerdőig s ott szedte össze kunnemzetöreit. Hasztalan égette el a füredi hidat is, mert egy mértőld szélességben Csegétől Örvényig átuszatott a tenger muszka. S mikorára Nagy Sándor (augusztus 1-én) nagysietve Hadháza ért, Balmaz-Ujváros alatt már 15,000 muszka tábort ütött s ezzel szemben Nagy Sándornak alig 8,000 főnyi agyonmarsolt ereje volt s a nagyerdő alatt készületben Korponaynak tartalékul mintegy 3,600 hiányosan fölszerelt kua nemzetörsége.

Görgey pedig még mindig a Nyírségen (Nagy-Kállóban a Kállay család kastélyában) mulatott. Így álltak az akcziák a másnapi nagy debreczeni csata küszöbén.

nővere ejté tévedésbe és ijeszté meg Cseodajefi nagyon is előre merészkedő kozakjait azáltal, hogy az ágotai táborból egy portyázó lovas csapatot kerülövel Nána felé szalajtott, hogy az oroszok előhadat figyelje és nyugtalanítsa addig is, amíg az ágotai tábor teljesen egybegyül. A kozások előőrsei ettől a szaguldó huszárcsapatától ijedtek meg s nehogy elvágják őket a főseregtől, sebtiben elhagyták Debreczent. Korponay pedig ezalatt a nagykun városokban félreverte a harangokat s minden épkezláb embert az ágotai táborba rendelt. Vala pedig ezen krónikás gyülekezőhely ott, ahol a Dereczenből Karczagra vivő orszagut a Hortobágyot elhagyja s ahol a régi Szent Ágota monostor romján annak kőomladékaiából már vagy száz esztendő óta nevezetes csárda áll. Korponay vezéri sátora pedig a Karczagra vivő ut Zádor nevű köhidja melletti pagonyban volt.

Innen indult el július 10-én este Debreczen fölmentésére alig pár ezer, de mindenre elszánt nagykun nemzetörrel. Másnap, 11-én d. e. 9 óraker vonult be Debreczenbe, ahol az ijedtségtől felocsult nép örömrivalgással fogadta a kun testvéreket. A városházáról a feketesárga zászlót nyomban letépték, a kétféjű császarmadarakat is lerepítették minden középületről; a templomokban ünneies istentiszteleteket tartottak. Délután pedig nagy népgyűlést hívott össze Korponay, melyen „a debreczeniek hazafiui lelkeséssel mindnyájan legelső parancsra felkelni jánikozának.”

vel minden növendék 1 korona tisztogatási díjat és 30 fillér nyugdíjilletéket a tanító kezéhez és nyugtájára kifizetni köteles. Az évet megnyitó istentisztelet szeptember hó 5-én d. e. 8 órakor a nagytemplomban és a kistemplomban tartatik meg. Ev. ref. iskolaszék.

Értesítés. A Kápolnás utczi izr. hatosztályu leány és fiúiskolába a beiratások augusztus hó 29-től szeptember 3-ig ejtetnek meg naponta délelőtt 9—12-ig. Beiratási helyiség a fiúiskola IV. V. oszt. tanterme, földszint. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 3. délelőtt 9 órakor a Deák F. utczi templomban.

Értesítés a jövő tanévre. A Svetits intézetben szeptember hó 1—2. napján — reggel 8 órától, délután 3 órától — lesznek a felvételi-, javító- és magánvizsgálatok. Szeptember hó 4. 5. 6. napján — csak reggel 9—12 óráig — lesznek a beiratások. Az első két napon csak kath. vall. növendékeket veszünk fel, kivéve azon másvallású növendékeket, kik már intézetünkbe jártak. Minden iskola számára a törvényesen előírt kor és előképzettség megkívántatik, az utóbbit esetleg felvételi vizsgálat által lehet pótolni. A továbblépző tanfolyamba csak igen korlátolt számban veszünk fel a jövő tanévre növendékeket, első sorban volt növendékeinket, miért is saját érdekükben kérjük, hogy idejekorán jelentkezzenek. A beiratás alkalmával előre fizetni kell a beiratási díjat, mely alól senkinek sem adatik felmentés. A beiratási díj az elemi iskolában 2 kor., a polgári iskolában 4 kor., a tanítóképző intézetben 10 kor. Azonfelül a beiratás alkalmával minden növendék tartozik fizetni 2 koronát bizonyítvány, értesítő, könyvtári díj stb. fejében.

A tanítóképző első tanfolyamában az új tanterv szerint történik a tanítás a jövő évben, miért is az I. tanfolyamba beiratkozni szándékozó növendékeket előre figyelmeztetjük, hogy a tankönyveket csak az új tankönyvjegyzék megjelenése után szerezzék be. Szept. hó 7-én lesz az ünnepélyes Veni Sancte, utána rendes tanítás.

A nőipariskolába beiratkozni lehet szept. hó 1—2—4. és 5-dikén d. e. 9—12 ig. d. u. 3—5 ig. Tandíjmentes növendéket az iskola mindhárom osztályába fölveszünk. Tandíjengedezésért azonban csak olyan leányok folyamodhatnak, akik 14 ik évüket betöltötték, az elemi iskola 6. osztályát jó eredménnyel végezték és szegénységüket igazolni tudják.

Vármegyénk és vidéke.

Hajdumegye nyugdíj bizottsága szeptember 13-án d. e. 10 órakor ülést tart.

Szabadságról. Miskolci Lajos tb. főszolgabíró szabadságáról haza térve hétfőn elfoglalta hivatalát.

Állatbetegség. Derecskén a lépfene dühöng. A kellő intézkedések megtették.

Eltüntetett pénz. Egyeki csendőrség központi főszolgabíróhoz jelenti, hogy Trungel József és Ficsör József 24 koronát Zeller Gyulától elloptak. A csendőrség a szükséges lépéseket megtette.

Vetélytárs bosszúja. Biharpuspöki községben tegnap Török József napszámos legény rátámadt Rác Ferenczre. A legények már rég keresték egymást. Rác ugyanis elhódította Török menyasszonyát és napok óta hirdette, hogy meg fogja magát bosszulni vetélytársán. Tegnap késő este egy nagy doronggal rohant Rácra, a ki hirtelen előkapta bicskáját és kétszer egymásután a Török hasába szurt. Török pár órai kínlás után meghalt.

Öngyilkos vasuti tiszt. Hétfőn reggel 8 óra tájban Nagyváradon a Adorján-féle ház második emeletéről egy elegánsan öltözött fiatal ember keresztül vetette magát az emelet vasrácsán. A zuhanásra előrohantak a házbéliek. Azonnal telefonáltak a mentőkért. Az öngyilkos fiatal ember Haber Adolf vasuti tiszt, a ki Révről jött be Nagyváradra bátyjához Haber Márton nagyváradai mérnökhöz. A fiatal ember nagyfokú idegességben szenved. E hónap 17-ik napján már követhetett el öngyilkossági kísérletet, késsel a mellébe szurt. Ekkor azonban még sikerült életbe tartani, azonban rögtön kijelentette, hogy meg akar halni. Hétfőn tehát egy alkalmas pillanatban végrehajotta végtetes szándékát és leugrott a második emeletről. A mentők a kórházba szállították, ahol most haldoklik.

Jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Rosztermékek idején a bérlok is kapjanak adóelengedést.

A bizottság a passiv rezisztencia mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 28.

A jog- és pénzügyi bizottság hétfőn d. u. 3 órakor ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Márk Endre, Roncsik Lajos, Simonffy Imre, Tüdös István dr. Körner Adolf, Szilágyi Imre, Dóczi Emil dr. Atczél Géza. A bizottság rendkívül fontos ügyekben hozott érdemleges határozatokat. Így kimondotta, hogy ne csak a földbirtokosok, hanem a bérlok is kapják mindazon adókedvezményeket amikre a birtokosoknak joguk van. Ezenkívül a passiv rezisztenciák kimondását célzó Pestmegyei közgyűlési határozatot is elfogadásra ajánlotta a bizottság. A külterületi parcellázásról készült ügyészi javaslatot elvetették.

A jog- és pénzügyi bizottság üléséről kiküldött munkatársunk a következőket jelenti:

Özv. Steinfeld Mihályné a vajdai bérletén emelt épületeket akarja a városnak átadni, esetleg hajlandó a várostól a föld területet megvenni. A bizottság elhatározta, hogy előbb az épületek számáról és egyéb körülményekről kér a ténylestől felvilágosítást.

Győr vármegye feliratot intézett a parlamenthez, amelyben utalt a vármegyei számvevőségek megszüntetését járó nagy anomaliákra és arra kérte Debreczen törvényhatóságát, hogy intézzen hasonló szellemű feliratot, amelyhez a számvevőségeket ketté akarja osztani. A felirat külön számvevőséget kér a vármegyék részére amelyeket természetesen az alispán alá kívánja rendelni. A bizottság a feliratot nem támogatja, mert Debreczen városát nem érinti.

Kardos László nagy kereskedő a város ezimerének és a városi szállítói címnek használati jogát kérelmezte. A bizottság a kérelemnek azon feltétellel adott helyt, hogy évente husz koronát tartozik Kardos a szegény alapra befizetni.

Az építészeti bizottság a kültereken való építkezésről szabályrendeletet készített. A bizottság a javaslatot nem fogadta el, hanem azzal küldte vissza a tanácsnak, hogy újabb javaslatot dolgoztasson ki.

Torda-Aranyosmegye törvényhatósága a megyei számvevőségek összeállítása érdekében feliratot intézett az országgyűléshez. Pártolás végett megküldötte nekünk is. A bizottság napirendre tért felette.

A gazdasági bizottság Győr vármegye felirata alapján felhívta a jogügyi bizottságot, hogy a törvényhozás az intézzen a közgyűlés feliratot, amelyen az 1883. XLIV. t. cz. 49. §-ának sürgős megváltoztatását kérelmezze. A bizottság Dóczy Emil dr. javaslatára kimondotta, hogy önálló felirat intézését javasolja a törvényhatóságnak, a melyben kéri fogják, hogy ne csak a földbirtokosnak engedje el az állam rosztermékek esetén az adót, hanem a földbérlokjének is és hogy ne csak a szántóföldekre terjedjen ki az adókedvezmény, hanem a legelőkre is.

Pestmegye új feliratát is pártolással terjesztik közgyűlés elé, amelyben a nemzeti ellenállás jogos és törvényes voltát igazolják.

A körkémenczei téglagyártásról kért 8000 korona póthitel megadását javasolja a bizottság a közgyűlésnek.

József főherceg szobrának Budapesten való felállítására Zombor város tanácsa mozgalmat indított. A bizottság napirendre tért az átirat felett, mert a mozgalmat a fővárosnak kell megindítani.

Szatmármegye a házostály adó határidejének kiterjesztése érdekében feliratot intézett a törvényhozáshoz. Pártoló és hasonló szellemű felirat küldését javasolja a bizottság.

A tiszavidéki mezőgazdák szövetségétől tiz üzletrésznek 1000 korona értékben való jegyzését javasolja a bizottság.

A debreczeni siketnémák intézeténél tett 20.000 koronás alapítvány alapító levelének elfogadását javasolják.

Melocco Péter budapesti cementgyáros Debreczenben gyártelepet akar létesíteni. Felkérte a várost, hogy jelöljön ki mintegy 2000 □-öl területet, amelyen a telepet felépíthesse és ezt méltányos áron vagy adja el neki, vagy évi bérért adja ki részére.

A bizottság megkereste a vállalkozótól, hogy kérjen felvilágosítást a vállalkozótól, hogy milyen munkaerőre berendezett gyárat és mennyi munkást kíván foglalkoztatni. Ha ezek a felvilágosítások beérkeznek, a bizottság dönteni fog a kérdés felett. A többi tárgyak felett holnap fog a bizottság dönteni.

Uj vasöntőde és géplakatosság

DEBRECZEN, Hortobágy malommal szemben.

Kész borsajtók és kutszivattyúk, vagy egyes részei, **szecska és répvágók, cservágók, ekék, vetőgépek** s minden egyéb gazdasági **gépek** és eszközök javítását és ujitását jutányos árért pontosan és gyorsan készítünk. Továbbá szén tüzelésű kályhák elégett betétek és egyes részeit ujonnan megöntjük és mindenféle öntött vasrészeket bármikor öntünk.

Fái és Bozsik.

A „Times“ munkatársa Debreczenről.

A hétfői program. — Az elutazás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 28.

Hiába, az angolok a pontosság és a rend hívei. Az indulás ideje nyolcz órára volt jelezve, ekkorára mindenki készen állott és felszálltak a kisvasut egyik külön vonatára, amely a társaságot a Stern-féle kefégyárba szállította, ahol a gyár megtekintése után a tulajdonosok villásreggelire hívták meg a társaságot.

Ezután megtekintették a Margit-fürdőt, ahol többen megfürdöttek. Innen a kisvasuton az Angol királynő szállodába mentek vissza, ahonnan ellátogattak az Ipar és kereskedelmi kamarába, néhány percnyi tartózkodás után az állomásra hajtottak ki, ahol már Kovács József polgármester várt rájuk. Itten néhány perczig tartó szívélyes bucsuzkodás után beszálltak a Máramarossziget felé induló vonatba. Még egyszer kitekintettek az ablakon, mire a vonat kirobogott az állomásból.

Egy lapszerkesztő Debreczenről.

Az „Echo“ londoni napilap szerkesztője, a „Times“, „Daily News“ stb. lapok munkatársa, Southampton liberális képviselőjelöltje, lelkes magyar barát, W. B. Forster szíves volt néhány sorban véleményét városunkról elmondani, amelyet magyarra lefordítva a következőkben közlünk:

Valamely idegen városról szerzett benyomások főleg fizikai képességüktől függenek, hogy mennyire vagyunk képesek a fardtságot elviselni és be kell vallanem, hogy a fardalmak érzelmi erős küzdelmet vívtak hennem Debreczenbe való megérkezésem alkalmával, a szívélyes fogadtatás által előidézett érzelmekkel. A magyar népnek ezer fantasztikus alakban nyilvánuló szelleme fáradt idegeimet új életre ébresztette, a mint alkalmam volt tapasztalni a lelkesedésnek a tüzet, mely igaz magyar szívhől sugárzott felénk. Ez a fogadtatás egy nagy városé volt, mely nagy város a tevékenységnek sok oldalu nyilvánulásaival, tágas boulevardjaival és végtelenül bájos asszonyaival a legmélyebb hatást tette mindanyunkra. A szorgalmas munkával kapcsolatban levő megelégedettség külső jeleit találtam a városban és örökké fognak élni emlékezetemben polgárai „Isten hozott“ jának lelkes hangjai valamint Debreczen népének boldogsága.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám.

— **Uj regényünk.** Lapunk szerdai számában *Hetes számú zárka* című bűnügyi regény közlését kezdjük meg. Ez a regény a külföldi irodalom egyik legkiválóbb terméke, menete élénk és fordulatos, gazdag, mese szövése és logikája révén nagy érdeklődésre tarthat igényt. Olvasóink bizonyára élvezettel fogják ezen új regényünket olvasni.

— **Gyűlések a kamaránál.** A kamara állandó számvevő bizottsága, ifj. Schwarcz Vilmos és Debreczeni Lajos vezetésével tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott s megvizsgálta a kamara f. é. II. évnegyedének pénztári számadásait és illetékeztelési munkáit. A kamara közös bizottsága d. u. 5 órakor Szabó Kálmán elnöklete alatt tartotta ülését, melyen az állam segélyes kérvényeket intézte el, véleményt mondott végeladási ügyekben s megállapította az 1906. év költségelirányzatát.

— **Tanárválasztás** az ev. ref. felsőbb leányiskolában. Az ev. ref. leánynevelő intézet igazgatótanácsa Kiss Albert elnöklete alatt, mint már jeleztük tegnap döntött a pályázat alá bocsátott tanári állások betöltése felett. A két új tanár nem a tanárikar eddig említett jelöltje lett. Rajztanáruk eddig is itt működő, ideiglenesen alkalmazott Gyökössi Lajossal szemben, a kit a tanári kar egyedül ajánlott, Hajdu Béla helybeli születésű rajztanárt választotta meg egyhangulag. (Hajdu Béla, Hajdu Gyula volt tanácsnok fia, Márton Imre a függetlenségi párt elnökének unokaöccse). Az ének tanárságnál a választás Tóth Lajos gyönyörű hangu kántorra esett, kit a tanári kar második helyen ajánlott.

— **Védekezés a piacon drágaság ellen.** Közönségünk zúgolódik az élelmiszerek drágasága miatt. A hatóság hallgat mélysegesen, mintha a közlelemzés kérdése őt egy csöppet sem érdekelné, mintha ezzel éppenséggel nem tartoznák törődni. Az élelmiszerek, a buszszóra ellen egyetlen tényezőnek sincs kifogása. Ennek a terhe alatt hadd nyögjön a fogyasztó. Azonban ez az uzsora aligha fog soká tartani, dacára a hatóság stoizmusának. Mozgalódnak a közhivatalnokok és háziasszonyok. A cél az, hogy a mai drágaságon segítve szövetkezés útján állják utjat a további áremelkedésnek. Kiváncsiak vagyunk, milyen lesz az eredmény.

— **Panaszkodnak a diákok.** Tudvalevőleg a városi színügyi bizottság javaslatára a tanács a régi diák helyet páholyokká alakította át. Ezzel szemben a diákok színházi elhelyezéséről persze nem is gondoskodott. Zsűl maga tett ígéretet, hogy az ifjuságnak ingyenes előadásokat fog tartani. Az ígéret azonban még nem törvény s ennek a megtartása csak Zsűlnek a szívélye. Ilyen intézkedésekért tehát a diákok panaszkodása jogos. Eddig 60 fillérért új darabokat láthattak első estén. Nem jó van ez így uraim. Segíteni kell ezen. Lehetne például olyanformán, hogy a másodemeleti zártszék egy részét a régi árákon a diákoknak tartanák fenn. Főleg a mérsékelt anyagi viszonyok között élő diákok érdeke ez. Mert lelketlenség lenne kívánni attól a szerény anyagi viszonyok között élő diáktól, hogy színház látogatását drágán fizesse meg. Nem hoztak ilyen rendelkezést még sehol sem, mert a lelkesülő diákokra nagy szükség van a színelőadásoknál.

— **Alsók a rendőrség.** Ezen a czimben tulajdonképen egy állandó rovatot kellene tartanunk. Azt hisszük, hogy mindenki tudja, hogy nem azért panaszkodunk, hogy az illetékes hatóságok éjjel alszanak,

hanem azért mert nappal sem látnak semmit. Így hétfőn délután két részeg polgártárs a Bika előtt alaposan szidta a magyarok istenét, és a kávéházi vendégsereget nem a legudvariasabb szavakkal üdvözölte. Az őrtálló rendőr kényelmesen odasétált és nemhogy rendreutasította volna, hanem nevetve nézte mint kiabál a két részeges atyafi.

— **Összerogyott az utcán.** Az utóbbi időben a hirtelen megbetegedések, halálozások nagyon sűrű esetekben fordulnak elő. Hétfőn délután is történt egy hirtelen rosszullét. Ács László 19 éves lakatos segéd Vajdáról Debreczenbe jött, hogy itt üzletbe lépjen E szándékában a balsors megakadályozta. A vasuti indóház előtt levő Petőfi-parknál ugyanis megtámolygott és összerogyott. Az ott czirkáló rendőr észrevette Ács Lajos szerencsétlen esetét, kocsit hozott s a beteget beültetve kivitte a kórházba. Itt azonnal ápolás alá vették s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Ács Lászlónak has-tífusza van. A beteg állapota aggasztó.

— **1906-iki költségvetés.** Debreczen szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt különféle alap pénztáraknak 1906 ik évre egybeállított költségelirányzata a város számvevői hivatalánál mai naptól kezdődő 15 napi közszemlére kitétetett, amiről a város adózó lakossága oly felhívással értesítetik, hogy ezen költségelirányzati munkálat — a számvevő hivatalnál — hivatalos órák alatt megtekinthető és az az ellen irányuló esetleges észrevételek — irásban — a törvényhatósági közgyűlést megelőző 5 nappal a városi tanácshoz beadhatók.

— **Nagy Sándor temetése.** Hétfői számunkban közöltük Nagy Sándor hirtelen elhalálását. Tegnap délelőtt a kórházban dr. Balkányi Ede és dr. Varga Emil kerületi orvosok felboncolták. A felboncolás alkalmával megállapították, hogy Nagy Sándort szív-szélhűdés érte. A család a halottat a kórházból kihozatta s ma délután temeti el.

— **Bodnarak a városi múzeumnak.** A felhívásra, hogy a régi debreczeni czéhek jogutódai, az ipartársulatnak czéhdájakat ajándékozzák a városi múzeumnak, vagy legalább is letétként itt helyezték el, — legelőször a bodnarak nyilatkoztak. A régi bodnár czéh ártikulasait, szabályait, amelyek legelőször 1715-ben adattak ki, s egyéb becsesebb írásait bevitték Péter Gábor muzeumi örnek hogy azok ezentul a városi muzeumé legyenek.

— **A vadásztársulat** ma tartja közgyűlést.

— **Védekezés tűz ellen.** A gyakori tüzesetek miatt elrendelte a rendőrség, hogy a házigazdák kutjaik mellé egy-egy hordóban vizet tartsanak. Aki ezt elmulasztja kihágást követ el.

— **A „Petőfidalkör“** az augusztusi szünet után folyó évi Szeptember hó első napján, azaz a hét péntekjén este fél 9 órakor kezdi meg dalpróbáit Alföldy Béla karmester vezetése mellett. Ezen első dalpróbán az elnökség is megjelenik és a karmester a működő tagokkal együttesen állapítják meg a téli idény programját. Felhívja tehát az elnökség a dalpróbákön való pontos megjelenésre a dalkör működő tagjait, mert külön értesítés többé a rendező órákra nem fog küldetni.

— **Akik pénz nélkül utaznak.** Szakállas Ferencz vaskapui lakos nem sajnálta az óriási utat és felrándult a máriapócsi bucsura. Bucsú végével megváltotta vasutjegyét Debreczenig, de még ott frissében az állomáson ellopták a jegyét és a pénzt tartalmazó bugyellárását. Ez azonban egy cseppet sem tartóztatta az öregét és felült a vasutra. Vele együtt szintén jegy nélkül jött M. Pócsról egy siketnéma fiú is, akit Szakállas maga sem ismer. Mindkettőt átadták a debreczeni vasúti rendőrségnek, ahol az öregét igazolás után 6 korona bírságra büntették és szabadon eresztették. A fiút bevitték a bűnügyi osztályra.

— **Meghaltak.** Weinstein Eliásné izr. 64. éves, Mahlmeister Anna r. kath. 13 hónapos, Papp Gábor ev. ref. 88 éves, Erdi János ev. ref. 14 hónapos, Dobi Ferenczné ev. ref. 25 éves.

— **Hazafias papagály.** Egyik polgártársunk Braziliából hozott egy papagályt. Évek hosszú során át tanitgatta a madarat, míg ma már negyvennyolcz mondatot tud teljesen tisztán kiejteni. A legérdekesebb az, hogy ez a madár most ujabban az egyes mondatok értelmét is kezdi elsajátítani. A papagály hazafias érzelmeit mutatja, hogy a német nyelvet egyáltalában nem szerette és nem is tudja ezt a nyelvet megtanulni.

— **Tűz a temetőben.** Hétfőn délután a Dobozi temető száraz gyepe meggyuladt. A tűzoltóság idejekorán kivonult s a tüzet sikerült lokalizálni. A tűz oka ismeretlen, valószínű, hogy eldobott cigarettavég okozta.

— **Meggyanusított Rostások.** Egyik helybeli lap azt hozta hírül, hogy a negyverdei betörések miatt Rostásékat le tartóztatták. Ez a hír valótlan. Annyi azonban igaz, hogy a betörésekkel a többi rovott multu egyének között ők is meg vannak gyanusítva.

— **Ugráló szellemek.** Nyitráról írják: A nyitramegyei Tardoskert község fogyasztási szövetkezetében néhány nap óta különös eset foglalkoztatja a lakosságot. A szövetkezet üzletvezeője kedden este 11 óra tájban érkezett haza. Még csak a konyha a tájára jutott, a mikor erős ütések zaját hallotta. Majd kitört egymásután négy ablak tívég. Bemegy a szövetkezeti helyiségbe és látja, hogy a tűzhelyen álló vasaló két méter távolságra ugrik el helyéről. Egy 5 kilogramm zsírral telt edény a polcra a padlóra repült a törülközőtartó végig lebeg a szobán. A kávécsészék a polcon minden látható külső erő nélkül egymáshoz ütődnek és összezuzódnak. Az ágynemű az ágyból kitódul a szoba a tájára. A megdöbbent üzletvezeő elküldött a községi tanítóért, aki ki színtén csodálkozva nézte ezt a sajátságos tüneményt. Egy kis álló tükör magától leugrik az állványról. Nyitráról is többen kimentek már hogy saját szemükkel győződjének meg erről a majdnem hitetlen dologról.

— **A fertőzött községből megszökött munkások.** Nagy-Berezna község lakosai között a kúteges hagymáz ütött ki, ezért a község lakosainak megtiltották, hogy lakhelyeikről eltávozzanak, nehogy a járványt más helyre is elhurcolják. Tizenkét bereznai atyafinak nem nagyon tetszett ez a cizfra állapot és elhatározták, hogy egyszeren megszöknek. A tervet nemsokára valószínűsítették is, vasárnap este vonatra ültek. Szőket azonban észrevették és táviratilag értesítette az ottani szolgabíró a rendőrséget, hogy a mi felénk tartó tizenkét földmiveit tolonczoltassa vissza. Még eddigelő nem sikerült a keresett szökevényeket letartóztatni.

— **Rossz pénzzel fizetett.** Özv. Kovács Mihályé Csápókeri lakos b. panaszolta Szegedi Sándort azért, mert 2 korona helyett neki 2 régi huszást adott.

— **Tizkoronás udvarló.** Érdekes jelentés érkezett hétfőn a rendőrséghez. Varga Lili panaszodik Sch. M. udvarlójára, aki tőle 10 koronát elvitt és azt visszaadni nem akarja. A 10 koronás udvarló ellen az eljárást folyamatba tették.

— **Találtatott.** Folyó hó 27-én a Bocskai szállótelepen 1 deb. zsebóra találtatott; felhivatik a tulajdonos, hogy kellő igazolás mellett az órát a mezőrendőrkapitány-ságnál átveheti.

— **Arany Bika mulató.** A mulató a záróra előtt igen szépen telik meg estéről-estére, a közönség felhasználja a rövid időt és szorgalmasan látogatja az orfeumot, Carmellinit, kit az igazgatóság további három napra szerződtetett, óriási tetszésnek örvend. Grünau Poldit a közönség alig bocsájtja le a színpadról, minden kuplóján végtelenül nevetnek. Jakson néger nő még mindig lankadatlan ovátiót kelt. A mint értesülünk, Virág Izsó f. hó 31 én jutalom és egyszersmind bucsuelőadást tart. Az előadásra a jegyek már előre is kaphatók a jutalmazandónál. A bucsu est igen érdekesnek ígérkezik.

— **Új üzlet.** Darvas Testvérek női felöltő áruháza díszesen berendezve és a legszébb újdonságokkal felszerelve szeptember 1 én fog megnyitni a Fehérlő szálloda épületében a kistemplommal szemben. Ajánljuk ezen valóban látványosságzámba menő árukat a t. hölgyközönség figyelmébe.

— **Solingeri zsebkések, ollók, borotvák, borotváló és szűlékek fésűk, kefék, illatszerek és szappanok fénykép keretek, tükrök, tinta tartók, dohányzó készletek és mindenféle czélszerű ajándék tárgyak beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát Piac és Szent Anna utca sarkán.**

TÁVIRATOK.

A kereskedelmi ügyvezeő székely akciója.

Budapest, augusztus 28. Ma ült össze a kereskedelmi miniszteriumba összehívott székely gazdasági akció ügyében összehívott szaktanács. A miniszter megnyitó beszédében kijelentette, hogy a székely vasúti hálózatot kifogják bővíteni. Ezután vázolta a kormány által tervezett gazdasági berendezkedéseket. Az anketen a székely képviselők nem vettek részt, miután az ügyvezeőkkel semmiben sem akarnak közösséget vállalni.

Az orvosok vándorgyűlése.

Budapest, augusztus 28. Az orvosok és természet vizsgálók 33 ik vándorgyűlése hétfőn vette kezdetét Budapesten.

Lukács László kijelentése.

Budapest, augusztus 28. Mégis valótlanná vált tehát a hihetetlennek látszó hír, hogy a király Lukács László volt pénzügyminisztert bizta volna meg a koalícióval való alkudozással. Egyik budapesti újságíró már beszélgetett is vele. Állítólag nem is tagadta a megbízatását, sőt kijelentette, hogy már a jövő héten megkezdí a koalícióval a

tárgyalásait. Lukács László egyik bizalmasa előtt kijelentette, hogy Apponyi nélkül kibontakozást csinálni egyenesen lehetetlenség.

Kossuth Ferencz nyilatkozata.

Bécs, augusztus 27. A Neue Freie Presse egy munkatársa meglátogatta Karlsbadban Kossuth Ferenczet, a ki ez alkalommal így nyilatkozott a politikai helyzetéről:

— Ha igaz az, a mit beszélnek, hogy az uralkodó elhatározta magát arra, hogy a magyar hadsereg nemzetivé tétele ügyében nem enged, akkor nyilvánvalóan *le kell mondanunk a válság megoldásában vetett minden reménységről.* Nem tudom eléggé hangoztatni, hogy Magyarország közvéleménye e tekintetben rendkívüli erővel jutott kifejezésre. Ez a nemzeti ösztön megnyilatkozása, a melylyel nem lehet alkudni. A ki meg akarná kísérteni azt, hogy szembe helyezkedjék vele, azonnal elvesztené minden befolyását az országban.

Kossuth e szavakkal fejezte be a beszélgetést:

Fölötte sajnálom, hogy a király nem tudott meggyőződni arról, hogy jól tenné, ha az engedmények útjára lépne. Sajnálom, hogy a király nem tudta magát rászánni arra, hogy oly terrenumra lépjen, a melyen az ő tekintélyét és jogait érinteni senki nem akarja. De másrészt! Respektálni kell a nemzet érzéseit is, mert a nemzet és a király között az egyetértést Magyarországon csak úgy lehet helyreállítani, ha egyformán ápoljuk az uralkodó hatalmát és neveljük a nép boldogulását.

Bárók szaporodása.

Budapest, augusztus 28. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király megengedte, hogy kisteleki Lévy István budapesti lakos és törvényes utódai, előbbnevezett elhunyt fivérének, báró Lévy Henriknek bárói címét felvegyék és czimerét használják.

Bánffy, Kossuth Bécsben.

Bécsből kapjuk az értesítést, hogy Bánffy Dezső báró hétfőn reggel, Kossuth Ferencz pedig tegnap este odaérkeztek. Bánffy báró Budapestről jött, míg Kossuth Ferencz Karlsbadból. Bánffy Dezső ma mutatta be a válság megoldására vonatkozó módosított javaslatát egy olyan politikai kiválóságnak, aki az udvarhoz nagyon közel áll, de aki máig a válságba nem avatkozott.

A vezérő bizottságot összehívják.

Budapest, augusztus 28. Kossuth Ferencz kedden reggel Bécsből Budapestre érkezik. A vezérő bizottságot még a hét folyamán összehívja, amely a politikai helyzettel és az általános választói jog kérdésével fog foglalkozni.

Gorombáskodó hivatalnokok.

Panaszkodik a közönség.

— Beküldetett. —

Tekintetes Szerkesztő ur! Abban a reményben, hogy alábbi panaszomat b. lapjában leközzölni szives lesz, a maga valóságában a következő panaszomat mondom el:

A végzett szerény személyiséget azon szerencsétlenek közé sorozott, akiknek igen sok ügyes bajos dolguk szokott lenni a közigazgatási hivataloknál.

Nem tehetek róla, hogy ez így van, de ha dolgom akad ottan, annak legtöbb esetben nem én vagyok az oka. Oka sokszor a már türethetetlen stadiumig jutott bürokratizmus.

Aminap is bent jártam a közigazgatási hivatalok egyikében. Itt el sem mondható gorombáskodásra találtam. Az illető tisztviselő a hivatalából csaknem kibukta. Ugyhiszem, hogy a közigazgatási tisztviselőket a mi nehezen keresett filléreinkből tartják, mi izzadunk meg az ő kényelmes dolgozásukért s reáadásul még gorombáskodással találkozunk.

Eme folytonos udvariatlanság már elkeserítette a közönséget. Nem tudom, hogy vélekedik erről a polgármester ur, de ha tudtával van e gorombáskodás, akkor nem fogok elzárkózni attól sem, hogy panaszommal az illetékes felsőbb hatóságokhoz folyamodjak.

Szíveskedjen Szerkesztő uramnak megköszönve vagyok tisztelettel híve:

Egy panaszos.

Ejjeli hírek.

— **Szerencsétlenség a máv. fő-műhelyében.** A máv keleti pályaudvari kocsi-műhelyében ma reggel halállal végződő szerencsétlenség történt. Több munkás azzal foglalatzkodott, hogy a gyalugép korongjára szíjjat illeszzenek. A munka nem ment, mire odasietett Sectias Ferencz 48 éves szíjgyártó és segédkezett. Közben elveszítette az egyensúlyt, elesett és belezuhant saját szíjgyártó késébe, amely keresztül döfte. Elsiettek többen a csömöri ut 30 szám alatt lakó orvoshoz, aki azonban kijelentette, hogy pénz nélkül nem megy ki. Erre a mentőkhoz fordultak. De mire azok kiértek, a szerencsétlen elvérzett. Ugyanekkor a korong szíjja fejbevágtatta Pál Mihály 40 éves asztalost. Bevitték a Rókus kórházba,

— **Összeégett fiu.** Németh József fodrász 7 éves fia az Illés-utca 4. szám alatt magára rántotta a lámpát. Mire észre vették, a kis fiu borzalmasan összeégett. Bevitték a Stefánia kórházba, a hol haladoklik.

— **Letartóztatott betörők.** Az éjszaka a budapesti hajózási klubnak a nyugoti pályaudvar mellett levő sport-telepén az éjjeli őrök gyanus zajt hallottak. Csakhamar megtalálták azokat, akik a zajt okozták. Ezek pedig betörők voltak. Az őrök elfogták és átadták a rendőrségnek. Itt megállapították, hogy Patasics Aladár 17 éves mechanikus és Bencze Lajos 22 éves automobil vezető az illetők. A rendőrség mindkettőt letartóztatta.

— **Állat az emberben.** Budapestről jelentik. Tegnap este egy rendőr az országos vásártér melletti mezőről segítségkiáltásokat hallott. Odasietett és látta, hogy őt hat suhancz mérényletet akar elkövetni egy fiatal leány ellen. A rendőr a kétségbeesetten védekező leányt kiszabditotta rettenetes helyzetéből és az egyik mérénylőt elfogta. Ez Mikola Simon 27 éves kovácssegéd, akit a rendőrség letartóztatta.

Szerelmi dráma.

Halál a Fellegváron.

Egy kárpitossegéd öngyilkossága.

Saját tudósítónktól.

Véres, keresztüllőtt mellel fektött egy fiatal ember tegnap reggel a kolozsvári Fellegváron levő tiszti czéllövő pavillon előtt. A megüvegesedett szemű ember körül véres volt a gyep, körülötte minden vörös volt a vértől. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halált a 4 és 5 borda között behatolt revolvergolyó okozta.

Az öngyilkosságról következőket jelenti tudósítónk:

Simon Béla kárpitossegéd ezelőtt pár hónappal szerelemre gyuladt egy szép fiatal varróleány iránt, kit Székely Erzsinek hívnak. A leány megszerette a fiatal embert s már a lakodalmat is kitűzték okt. 15-ére.

A leány azonban viszonyt kezdett egy másik fiatal emberrel s a fiu bánatában züllésnek indult, majd öngyilkosságot tervezett. Mielőtt azonban tervét végrehajtotta volna, előbb egy hiábavalónak bizonyult kísérletet követett el, hogy a leányt visszahódítsa.

Mikor látta, hogy a leányt nem tudja visszahódítani, felment a Fellegvárra, s ott 7 mm. revolverével szíven lötte magát. Az öngyilkosságról telefonon az Erzsébet-utí koresma bérlője értesítette a rendőrséget, melynek részéről a helyszínre Kovács Lajos rendőrbiztos, dr. Pataky Jenő és egy rendőrszakaszvezető szállottak ki. Az öngyilkos egy levelet is hagyott hátra, Székely Erzsinek címezve, Simon Béla hulláját be szállították a bonczani intézetbe.

Közzgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1905. augusztus 28.

Készáru 10 fillérré lecsúszott, határidők kissé kellemesebbek

1905. októberi buza	15.74.—76
1906. áprilisi buza	16.28.—30
októberi rozsa	12.84.—86
1905. áprilisi rozs	13.36.—38
októberi zab	12.10.—12
1905. áprilisi zab	12.62.—64
1906. májusi tengeri	13.40.—42
1905. júliusi	—.—.—
1905. aug.	—.—.—
szeptemberi	—.—.—
1905 augusztusi repce	24.10.—20

REGÉNY-CSARNOK.

Muszka emberség.

Irta: Petrus Jenő.

— Matild az Istenért! Megtetszettél neki. Ha eltalál vinni, a fiamat . . . az nem a tied . . . azt add oda a kántornának, az öregnek . . . hívd be, csengess neki . . . valakinek, hogy jöjjön be.

A tiszt az ágy felé fordult s meglátva anyámat felállt, meghajtotta magát és szólt: — Bocsánat. Nem vettem észre . . . Anyám intett kezével s ülésével kínálva tőle elpanaszolta, hogy rémitettek rájuk a csendőrök.

— Az nem a mi dolgunk asszonyom, válaszolt a tiszt: — Az ön férje fel van jelentve s a császári kormány kutat utána s minden felkelő után. Díjak vannak némely személyekre tűzve s e díjakért az ausztriai csendőrség egymás ellen versenyez. Figyel-

meztetett a kántor, hogy a paplakot megszállták a csendőrök s itt csak nők vannak itthon. Siettem, hogy a nyers katonai eljárást ellensúlyozzam. Kozákjaimmal körül vétettem a házat s a császár embereit ki-parancsoltam falai közül. Nem tudná megmondani asszonyom, jó viszonyban van a szolgabíró az ön férjével?

— A szolgabíró? Sulyok! . . .

— Azt hiszem az a neve.

— Jó barátja.

— Nem volt köztük valami összekocczanás.

— Nem hiszem. Tudtommal nem volt. Egyszer itt poharazás közben összezördültek ugyan, nem lehetett komoly.

— Mi volt az ok!

— A férjem azt találta mondani, hogy a jövő tisztujtításon fellép ellene s megválasztatja magát szolgabírónak. Teszi a papságot, ugysis jogot végzett előbb. Ezen összezördültek. Azóta nem is volt nálunk.

— Köszönöm asszonyom. Hol van a férje?

Anyám zavarba jött. Apám ugyanis a templom padlására húzódott. A harangezó táplálta. Aki kereste nem volt itthon. Anyám is azt válaszolta:

— Nem tudom. Azt hiszem az esperesi kerületbe utazott.

A tiszt mosolygott. Aztán tollat és tintát kért. Kivett a zsebéből egy nyomtatványt is irt bele valamit. Aztán az írást anyámnak nyújtva szólt:

— Üdvözlöm kedves férjét. Ne távozzék neje mellől. Ez a levél megvédi minden további zaklatástól a jövőre is.

Aztán ismét keresztanyámhoz lépett s pólyámba egy fényes rubelt csusztatva bucsut vett s távozott.

A faluban híre terjedt az esetnek, hogy mit csináltak a papnál a zsandárok. Elvitték a pénzét. Feladta a szolgabíró . . .

Száz kenyeret és száz font húst kellett Parasznye községnek naponta a vajai oldalon táborozó muszákknak szállítani.

Apám a főtiszt személybiztonsági levele folytán szabadon mozgott a községben s a kenyerek rendszeren kisértnek, hanem a hussal egy kis vér is folyt.

Gáser Abris mészáros vállalkozott a szállítására s ez mint illik szépen megtisztítva készen vitte el a húst a táborba. A kozák élelmező tiszt ezért szörnyű haragba jött s Glezernek a dugó húzószzerűleg fölemellett lógó hajsincsével együtt a balfűlét is levágatta. Mert ők nem kutyák hogy fel-darabolják nekik a húst. Hozza eleven, bőrébe. Majd el bánták ők vele maguk is.

Ezen kívül senkinek sem tett semmi bántódása.

Párnap mulva felszedelőzködtek a muszák. De azon éjen, melynek reggelén tovább húzódtak, leégett a Sulyok szolgabíró tanyaháza a madár oldalon s a szolgabíró is beleveszett.

Valaki rákötötte kívülről a bejáró ajtót. (Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

B. K. Nánás. Becses soraidat vettük, sajnálatunkra azonban azt le nem közölhetjük, mivel nem tehet róla az a szülőtelep, hogy mi 2 napig hibásan közöltük a hirdetését. Felvilágosításunk után nyugodj bele.

Sz. I. Komárom. Levelével megörvendeztetett minket, hasonérlzelmű sorokat sok helyről kaptunk. A közleményt ma megkezdtük. Folytatását várjuk. Üdvözlét.

B. D. Kaba. Kérdezett már nem tagja a szerkesztőségnek.

Sz. P. Debreczen. Sajnálattal közöljük, hogy másként kellett intézkednünk.

Iskolás fiúk és lányok

részére ajánlunk
Fehérneműeket
Paplanok
Matrácok
Flanell takarók
Zsebkendők, Nyakkendőket
 óriási választékban

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.

1 db. Bazilika-sors- jegy	1 db. Magy. vör. ker. sorsjegy	3 db. Erzsébet kir. sorsjegy
---------------------------------	--------------------------------------	------------------------------------

Kapható 36 havi törlesztésre havi 3 k. 70 filléres részletfizetésre.

Huzás szeptember és november hó 1-én.

Főnyeremény összege **70.000** korona.

Az első és második részlet beküldése ellenében megküldjük a törvényszerűen kiállított részlet-ívet, melynek birtokában a vevő az egyedüli játékjogot élvezi. Tisztelt vevőinknek 2 részlet beküldése után 1 részletet ingyen nyugtázunk, hűzés után pedig megküldjük a hiteles sorsolási tudósítót.

Guttman Lajos és fia
 bank- és váltóháza

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 11. szám.

Osztálysorsjegyek eladásával foglalkozó valamint részletfizetésben jártas ügyvédnek fényes jövedelemre tehetnek szert.

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Balányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőtelepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyérpiacon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben megnyitattak.

Mindkét helyen a csemege szőlő nagyban és kicsinyben kapható.

A Dégenfeld téri főüzletben az „Erzsébet” szőlő telep kitünő ó bora hectoliterenként igen olcsón megrendelhető.

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, zefírek, delinekből s fekete és színes gyapju szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék

fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyári áron tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos fiai cégénél

1 m. divatos blúz selyem 40 kr., 1 db. jó minőségű zefír házi blúz 85 kr. és 1 irt., 1 m. mintázott francia batiszt 35 kr.

Diákoknak

legelőnyösebb bevásárlási forrás

Kun Márton

kötszer, keztü, pipere- és divatüzlete.

Nyakkendők, Gallér és Kéz-
 lők. Keztük és zsebkendők,
 Nadrágtartók — Pénztárcák.
 Esernyők és sétabotok. Férfi-
 és női divatharisnyák Gummi-
 harisnyák mérték után. Kefe-
 árak. Szappanok és illatszer-
 kes. Fésűárak. Gombok.

ugyszintén az összes orvosi és be-
 tegépolási cikkek stb. dus raktára

Nem végeladás!!

legújabb divat szerint készült jó
 férfi-, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó áron
 vásárolhatók

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruhaárú
 házában

a „Bika” szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete tüneményes részét
 itthon készített és rendkívül nagy forgalma
 által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb
 vételt nyújtja.

**A nagy készletből néhány cikket
 felemlítendő:**

Őszi férfi öltönyök:

Jó chawiot öltöny	14 K. és felebb.
Erős viselő öltöny	20 K. "
Egáns karnam	24-26 K. "
Legújabb angol chawiotból	28-30 korona és felebb

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos chawiot 18, 20, 22 K. "

Gyermek öltönyök:

(3 től 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50 "
Kitünő chawiotból	6 K. — "
Zsolnai lodenből	9-10 K. "
Gyönyörű ujdonság	11-12 K. "

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K. "

Fiu öltönyök:

(13-18 éves növendék részére)

Jó chawiot öltöny	8 K. "
Tartós iskola öltöny	10-11 K. "
Legújabb karnam	12-14 K. "
Különlegességek angol chawiotból	18-20 K és felebb.

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K. "

Óriási szövetraktár mérték utáni meg-
 rendelésekre.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Új és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a
 legújabb kiadásban, valamint

írószer, iskolai táskák

könyvszettek és rajzeszközök

feltűnő olcsó áron

kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. sz.

Az iskola idényre

a legértékesebb

kötött harisnyák

és keztük, leányka kötének,

fiu fehérneműk, zsebkendők és

nyakkendők nagy választékban

olcsón kaphatók

Márton Gyula

divat és rövidárú üzletében

Piac-u. 9. Csanak-ház.

Nagy raktár szintartó kötő pamutokban!

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes

ing, kézellő, gallér, labravaló.

Leányok részére Reform, em-

pir és diszkötények, alsó

szoknyák minden színbe, in-

gek, hálókötés és bugyogók

nyári és télibe. Ágyterítők 110

król, Paplanok 190 król.

Kész lepedők. Kendő félek

minden minőségben és nagy-

ságban

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Orosházi Kenyér sütőde és Élelmészeti Csarnok

Ajánlja finom chasselas- és paszatuti
 csemegeszőlőit a legolcsóbb napi áron,
 kosárvételnél házhoz szállítatik.

Nemes faj dinnyék és körték.

== Naponta friss uradalmi vaj. ==

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom árban, részlet fizetésre is kaphatók Ráthmer Sándornál Piacz utca 26. Nagytrafik udvar.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Vilányos csengo berendezési vállalat.

Csemege szállót 1 frt 10 kr-ért 5 kg-os posta csomagokban és helyben házhoz szállít Darvas Miksa csemege szálló kiviteli üzlete Debreczen. Telefon 294.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főivételnek Deák Ferencz-utca 22.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását **legjutányosabban és jótállás mellett** eszközli **Földvári L.** debreczeni első **Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Kökert Gusztávné vizsgázott massause. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszírozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Vasesztergályozást, vasgyalulást, gépjavítást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák Ferencz-utca 22.

Elsőrendű női szabó szalonba Bosznay J. és Tsa céghez kerestetnek férfi segédek, tűzőnők, aljkészítőnők, kézi- és tanuló leányok. Jelentkezhetni augusztus 31-én fenti cégnél.

Kitűnő új módszer szerint készít és javít villanyengőt Krausz Kálmán bádigos Halvan u. 2. sz.

Mézédes csemege szálló kilója 20 kr. **Merkli Ferencz**nél Fűvészkert u. 14. Telefon 374.

Kossuth szájviz használata által megakadályozza a fogfájást, 1 üveg 70 fillér. Kapható a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u. „Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Mesés olcsó árak. Végkiarúsítás üzletfelosztás miatt! **Mig a készlet tart férfi, fiu és gyermek ruhák** végkiarúsítatnak **Grünfeld Adolf** üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. **Mesés olcsó árak!** Felügyeljen!

Budapesten gentry familia elfogad teljes ellátásra kisebb diákokat. Francia és német nyelvű társalgás, gondos, házias felügyelet. Czim a kiadóhivatalban.

Czipő és uridivat szakmában képzett segéd állást keres. Czim a kiadóban.

Gansin a legjobb czipőfényesítő, chevraux és boxczipő krém. Kapható mindenütt.

Intelligens izr. (orth.) gyermektelen házaspár a foteren 66. szám alatt elvállal 1—2 iskolás gyermeket teljes ellátásra.

csemege szálló kapható 5 kilós kosarakban Schaszla és paszatuti 1 kosár 90 kr.-ért Piacz-utca 66. szám alatt.

Egy kg. pergelelt kristály méz 60 kr. Kereskedőknek, mézeskalácskészítőknek engedmény. **Kontsek Géza** Debreczen, Kossuth-utca.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11—12, d. u. 5—6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

30 év óta áll fenn!

Alapítva 1875 ben.

30 év óta áll fenn!

KATZ HERMANN

Férfi-, fiu- és gyermek-ruha

áruháza.

Kézen és mérték szerint.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43. szám. (Dréher sörcsarnok mellett.)

A most bekövetkező őszi és téli időnyre, valóban meglepő nyujtok, legújabb divatu, saját készítményű férfi öltönyökben, úgy mérték szerint, mint készen.

Gyermek és fiu öltönyök rendkívül gazdag választékban, bámulatos olcsó árban!

Az uri gyermekvilág részére egy mérték utáni osztályt rendeztem be és a megrendeléseket meglepő olcsón teljesítem.

A 30 éves fennállás a legékeesebb bizonyíték ezen nagy és legjobb hírnevű férfiruha cég soliditásának és versenyképességének.

Az eddig tanusított b. bizalmat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

KATZ HERMANN.

Fején találta a szeget!

ha rőfös- és rövidáru szükségleteinek beszerzésével megvárja az

augusztus 31-én

Ranunkel házban, Bika szálloda mellett ujonnan megnyíló

Hegedüs Armin

friss és divatos árukkal felszerelt

rőfös- és rövidáru üzletét.
Figyelem!